

Adviestrouw

Gehoorzaamheid is gemakkelijker te eisen dan uit te voeren. Als kind was ik weerbarstig, zo beweren mijn ouders. Bijkans alle welgemeende adviezen ('Trek een jas aan'; 'Kom niet te laat thuis'; 'Drink niet te veel'; 'Wees voorzichtig!') schijn ik met eerst kinderlijk en later puberaal gemak naast mij te hebben neergelegd. Zelf zie ik het, terugkijkend, meer als een uiting van zelfstandigheid, al ben ik eerlijk genoeg om te beseffen dat het veeleer ópstandigheid zal zijn geweest. Adviestrouw heb ik mij dus nooit betoond.

Als huisarts heb ik dus een 'belaste anamnese'. Mag ik van mijn patiënten verwachten wat ik zelf vroeger nimmer deed? Vanochtend kwam Sandra weer op consult 'voor een kuurtje'. Zij is even licht ontvlambaar als aanstekelijk. Ik bedoel: voor het minste of geringste kuchje of pijntje wil ze een antibioticum. Het is het type recht-door-zee-vrouw dat eerlijk toegeeft: 'Die vorige kuur was trouwens prima, ik was na een paar tabletten al helemaal beter.' Op de vraag of zij de kuur had afgemaakt: 'Welnee, ik was toch beter? De rest ging door het toilet. Goed voor de weerstand van de vissen!'

Zoals Sandra zijn er velen. Uit de krant begreep ik dat alleen al in Ede zo'n achtduizend kilo medicijnen retour gaat naar de apotheek, in de chemokar dan wel prullenbak verdwijnt, of door het toilet wordt gespoeld. Waar Ede nog steeds een brandhaard is van onuitroeibaar religieus besef en dus blinde gehoorzaamheid, moet de situatie elders in Nederland nog veel erger zijn. Extrapolatie van de cijfers uit Ede laat zien dat patiënten jaarlijks zes- tot negenduizend ton medicijnen weggooien. Ze laten geneesmiddelen liggen omdat ze van specialist of huisarts een ander merk krijgen voorgeschreven, of stoppen met het gebruik omdat ze bijvoorbeeld last hebben van bijwerkingen. Of – en dat is de Sandra-variant – ze maken een antibioticumkuur niet af omdat ze zich al beter voelen.

Is dit ernstig?

Moet ik mij zorgen maken?

Maatschappijbreed gezien natuurlijk wel. Massa's pillen verdwijnen en miljoenen euro's worden over de balk gesmeten. Maar op individueel niveau ligt dat een nuance anders. Want echt opvallend mag de constatering niet heten. Dat weet elke ouder en dat weet elke huisarts. Goede raad is windgevoelig. Huisartsen geven meer advies dan zij pillen voorschrijven, dus het aantal malen dat een advies of voorlichting niet wordt opgevolgd, kan niet anders dan vele malen groter zijn dan het aantal weggegooide pillen. Wie daar niet mee kan leven, maakt zijn huisartsenleven onleefbaar...

Bovendien heeft alles zijn positieve kant. Want stel dat je een volstrekt foutief advies geeft. Wat zijn dan de gevolgen? Bijna nihil... patiënten volgen het advies immers toch niet op. Ach, huisartsgeneeskunde is eigenlijk een veilig vak.

lemantsverdriet

Inhoud

- ▶ Jan Kersseboom over de 'praktijkassistente-plus' 26
- ▶ Kalebaskalk en zwangerschap:
Geen ongevaarlijke combinatie 28
- ▶ Infectiepreventie in de huisartsenpraktijk:
Veilig werken 29
- ▶ Indicatoren in de huisartsenpraktijk:
Meten is weten, maar weet wat u meet! 30
- ▶ Over de grenzen van het vak:
Huisarts en wetenschap in Italië 31
- ▶ Angina pectoris (2):
Aanvullende inspanningen 32

Colofon

Redactie

Theo Voorn (voorzitter), Louwrens Boomsma, Ron Helsloot,
Ans Stalenhoef (secretaris), Kees in 't Veld

Illustratie pag. nhg-25

Marcel Jurriens

Redactiesecretariaat

Ans Stalenhoef
Postbus 3231
3502 GE Utrecht
Telefoon 030 - 2881700
Http://nhg.artsenet.nl
E-mail: a.stalenhoef@nhg-nl.org

In de praktijk is een uitgave van het NHG-bureau en vormt een vast onderdeel van H&W.